

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
zdravstva

Hepatos

28 srpnja 2018, Svjetski dan hepatitisa

ELIMINACIJA virusnih hepatitisa do 2030.

**Globalni prioritet: pronaći 290 milijuna nedijagnosticiranih pacijenata
Među 290 milijuna nalazi se i 15-20 tisuća građana Republike Hrvatske**

Hrvatsko društvo za bolesti jetre HEPATOS, već petnaestu godinu za redom obilježava Svjetski dan hepatitisa eng. World Hepatitis Day (WHD)* koji se u cijelom svijetu, pa tako i u Republici Hrvatskoj, od 2011. godine obilježava 28 srpnja te ujedinjuje svjetsku hepatitis zajednicu kako bi pro aktivno djelovala utječući na stvarne promjene u svojim lokalnim sredinama.

28. srpnja - WHD najvažniji je dan u kalendaru virusnih hepatitisa te je prigodan trenutak za članove Hepatos zajednice da, kao jedini hrvatski član European Liver Patients' Association, u suradnji s članovima World Hepatitis Alliance (WHA) promoviraju nacionalnu kampanju koja za cilj ima podizanje svijesti, utjecanje na razvoj nacionalne strategije, isticanje potrebe za većim naporima (WHO Global Hepatitis Report 2017), poticanje na testiranje opće javnosti i svih pojedinaca da i oni postanu zagovornici ove plemenite ideje kako bi se pronašli nedijagnosticirani hepatitis pacijenti.

Eliminacija hepatitisa u Republici Hrvatskoj započinje s pronalaženjem desetaka tisuća nedijagnosticiranih pacijenata. Upravo je visoki postotak nedijagnosticiranih pacijenata najveći problem u dostizanju globalnog cilja Svjetske Zdravstvene Organizacije (SZO) – eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine.

Hepatitis B i C su kronične infekcije koje ponekad godinama ili desetljećima ne pokazuju simptome. Najmanje 60% slučajeva raka jetre posljedica je nepravodobnog testiranja i liječenja virusnih hepatitisa B i C što globalno uzrokuje do 1,34 milijuna smrti svake godine.

Stoga svjetska hepatitis zajednica naporno radi na programima testiranja i pronalaženja "izgubljenih HCV milijuna" kako bi se postigao globalni cilj - dijagnosticiranih 30% osoba do 2020 i 95% do 2030. Taj cilj ćemo postići samo uz bolju svijest i razumijevanje bolesti i rizika te znatno poboljšanje rada na prevenciji, povećanju testiranja i dostupnosti liječenja.

Naime, zbog nedostatka globalne pozornosti virusni hepatitis je postao glavni svjetski ubojica.

Virusni hepatitisi jedan su od glavnih zdravstvenih izazova današnjice što potvrđuje i činjenica da su sve države svijeta, njih 194, jednoglasno podržale inicijativu SZO: Eliminacija virusnih hepatitisa do 2030. godine. S učinkovitim cjepivima i terapijama za hepatitis B te lijekom za hepatitis C ovaj ambiciozan cilj je ostvariv. No pitanje koje se sada postavlja jest: je li zadani rok do 2030. prekratak?

Iako su svi potrebni alati kako bi se virusni hepatitisi uklonili iz naših života dostupni već danas, nedostaje nam ključni komadić slagalice. Naime, od 325 milijuna ljudi u svijetu koji žive s virusnim hepatitisom, njih 290 milijuna zaraženih još uvijek nije svjesno svoje dijagnoze. Među tih 290 milijuna nalazi se i par desetaka tisuća građana Republike Hrvatske koji nemaju ideju da su zaraženi te osim što nesvjesno šire bolest, u visokom su riziku od razvoja ciroze i primarnog raka jetre što može završiti fatalno.

Bez pronalaženja nedijagnosticiranih i njihovog uključivanja u sustav skrbi eng. *link to care*, planirana eliminacija ostat će samo neostvareni san, koji utječe na 325 milijuna ljudi diljem svijeta.

Nadamo se i očekujemo da će relevantne institucije RH i donositelji odluka osigurati daljnju podršku u provođenju prevencije i liječenja hepatitisa te poduzeti sve potrebne korake da oboljelima od hepatitisa osiguraju odgovarajuću dostupnost najučinkovitijem liječenju jer pravodobno testiranje i liječenje virusnog hepatitisa B i C može spasiti živote.

Sukladno navedenom, molimo Vas da podržite implementaciju nove nacionalne strategije te izradu akcijskog plana, kojim bi se detaljno utvrdili daljnji koraci eliminacije hepatitisa u Hrvatskoj.

S poštovanjem, mr. sc. Tatjana Reić

Predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre Hepatos
Predsjednica European Liver Patients' Association ELPA

Ured: Doverska 29, Split
hepaos@hepatos.hr
Tel: + 38521459988

Mobilni InfoHep Centar: Mobilno vozilo - „Screening Van“
InfoHep Centar: Fra Bone Razmilovića 11, Split
INFO tel: 0800 400 405

www.hepatos.hr
OIB: 05582843154
IBAN: HR42233031100069060

O bolesti

Virusni hepatitis je akutna ili kronična zarazna upalna bolest jetre uzrokovana virusima A, B, C, D i E. S virusnim hepatitisom živi stotine milijuna ljudi diljem svijeta i ta je skupina bolesti značajan javnozdravstveni izazov koji zahtijeva globalni odgovor i zdravstvene intervencije.

Virusni hepatitis ne pogađaju određeno zemljopisno područje niti određene skupine ljudi; To je doista globalna epidemija koja može utjecati na živote milijuna ljudi a da oni toga čak i nisu svjesni. Trenutno 90% ljudi koji žive s hepatitisom B i 80% koji žive s hepatitisom C nisu svjesni svog statusa. Ne poznavanjem svog statusa mogu dovesti do stvarne mogućnosti razvoja fatalne bolesti jetre u nekom trenutku njihova života ili nesvjesno prenositi infekciju drugima.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj od kroničnog hepatitisa B i C boluje oko 40.000 osoba. Hrvatska nije zemlja s velikom učestalošću hepatitisa B i C u općoj populaciji, no neke su skupine građana izložene većem riziku zaraze (osobe koje injektiraju droge, osobe koje često mijenjaju spolne partnere, osobe u penalnom sustavu,...).

Prema podacima [Prvog globalnog hepatitisa izvješća SZO](#):

- **Dok se smrtnost uzrokovana HIV, tuberkulozom i malarijom u svijetu smanjuje, smrtnost od virusnih hepatitisa se povećala za 22% od 2000. godine.**
- Ukoliko se ne liječe Hepatitis B i C postupno mogu dovesti do ciroze i karcinoma jetre te preuranjene smrti.
- 85% potreba za transplantacijom jetre i 80% smrtnosti od karcinoma jetre uzrokovano je hepatitisima.
- Kronični virusni hepatitis C danas se uspješno može izliječiti u visokom postotku (95-98%) terapijom novim lijekovima koji su dostupni i u Hrvatskoj.

Povijest obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa

2004. – 2005. je to bio Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu C/ World Hepatitis C Awareness Day) obilježavan 1. listopada, zatim je 2006. – 2007. kao Svjetski dan svjesnosti o hepatitisu / World Hepatitis Awareness Day (WHAD) obilježen također 1. listopada da bi se od 2007. do 2010. kao Svjetski dan hepatitisa / World Hepatitis Day (WHD) globalno obilježavao 19. svibnja.

No 2010. godine Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) proglasila je 28. srpnja svojim službenim danom obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa kao jedan od samo četiri službena dana SZO-e za pojedinačne zarazne bolesti, a izabran je jer na rođendan Barucha S. Blumberga – američkog znanstvenika zaslužnog za otkrivanje hepatitisa B i razvoj cjepiva protiv ovog virusa, za što je 1976. godine primio Nobelovu nagradu. Tako se od 2011 nadalje WHD obilježava 28-og srpnja.

Obilježavanje Svjetskog dana hepatitisa dio je globalne kampanje koju provodi Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), a koordinira World Hepatitis Alliance (WHA) s ciljem podizanja svjesnosti o virusnim hepatitisima kao javnozdravstvenom problemu koji ima i društveno-političku dimenziju vezanu uz problem diskriminacije, kršenja ljudskih prava i društvenog neprihvatanja oboljelih.

O nama

Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ je neprofitna organizacija osnovana 2000. godine, kao prva organizacija u Hrvatskoj koja pruža pomoć oboljelima od hepatitisa. Svrha njezina djelovanja je „spriječiti nastanak i širenje bolesti, smanjiti diskriminaciju te podići kvalitetu življenja oboljelih i njihovih obitelji slijedeći visoke standarde djelovanja“. Djelovanje Hepatosa odvija se na nacionalnoj i međunarodnoj razini (aktivna članstva u europskim i svjetskim udruženjima srodnih organizacija, posebice u European Liver Patients' Association - ELPA i World Hepatitis Alliance - WHA). Hepatos je neupitan lider među organizacijama civilnog društva u zagovaranju prava oboljelih te je pokretač osnutka Saveza oboljelih od hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH). Više informacija na www.hepatos.hr

Savez Oboljelih od Hepatitisa Republike Hrvatske (SOH RH) djeluje od 2004., a registriran je 2006. godine. Savez se sastoji od udruge pacijenata iz Koprivnice, Zagreba, Pule, Rijeke, Splita i Dubrovnika. Upravo je „Hepatos“ inicirao osnivanje Saveza oboljelih od hepatitisa RH i vodeća je udruga koja potiče akcije diljem RH i pomaže Savezu na nacionalnoj razini. Više informacija na www.soh.hepatos.hr

European Liver Patients' Association - (ELPA) sa sjedištem u Briselu, osnovana je 2005. godine, a danas je krovna organizacija sa 37 članica u 30 zemalja uključenih u području promicanja, znanstvenih istraživanja i širenja informacija, s ciljem da se istaknu problemi bolesti jetre u Europi. Podizanjem svijesti te promoviranjem potrebe prevencije među zdravstvenim djelatnicima, javnim dužnosnicima EU Institucija (Parlament, Komisija, Vijeće) i šire javnosti, ELPA je posvećena promicanju interesa osoba s bolestima jetre u cijeloj Europi a i šire. Mr.sc. Tatjana Reić Predsjednica je ELPA-e od 2011 godine. Više informacija na www.elpa.eu

World Hepatitis Alliance (WHA) nevladina je organizacija osnovana 2008. godine. Okuplja više od 280 udruge oboljelih od virusnih hepatitisa iz 75 zemalja cijelog svijeta i globalni je nositelj obilježavanja Svjetskog dana hepatitisa.

Više informacija na www.worldhepatitisday.org